

Briselē, 1.2.2017.
COM(2017) 56 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

2016. gada novērtējums par dalībvalstīs 2014. gadā sasniegto virzībā uz 2020. gadam noteikto nacionālo energoefektivitātes mērķrādītāju izpildi un Energoefektivitātes direktīvas (Direktīva 2012/27/ES) īstenošanu, kā noteikts Direktīvas 2012/27/ES 24. panta 3. punktā

Satura rādītājs

1. Ievads.....	3
2. Virzība uz ES 2020. gadam noteiktā energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanu.....	4
3. Valstu mērķi.....	4
4. Enerģijas patēriņa tendences un valsts pasākumu novērtējums pa nozarēm.....	5
4.1. Rūpniecība.....	7
4.2. Dzīvojamo ēku sektors.....	7
4.3. Pakalpojumu sektors.....	8
4.4. Publiskais sektors.....	8
4.5. Transporta nozare.....	9
4.6. Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas sektors.....	9
4.7. EED transponēšanas stāvoklis.....	10
5. Secinājumi.....	11

1. IEVADS

Energoefektivitātes palielināšana ir ļoti būtiska Eiropas Savienības nākotnes problēmu risināšanai. Tāpēc enerģijas pieprasījuma samazināšana un “*energoefektivitātes izvirzīšana pirmajā vietā*” ir viens no Enerģētikas savienības pieciem galvenajiem mērķiem. 2015. gadā dalībvalstis apliecināja, ka ir noteikti jāsasniedz 2020. gada 20 % energoefektivitātes mērķis¹. Energoefektivitātes politika rada izmaksu ietaupījumus patērētājiem, kā arī sniedz labumu attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, energoapgādes drošību, konkurētspēju, Eiropas ekonomikas ilgtspēju un darbvietu radīšanu. Tāpēc 2016. gada novembrī Komisija ierosināja stiprināt šo būtisko politikas jomu laikposmam pēc 2020. gada, 2030. gadam nosakot saistošu ES energoefektivitātes mērķi 30 % līmenī².

Šajā 2016. gada ziņojumā ir izvērtēts līdz 2014. gadam panāktais progress virzībā uz 2020. gada 20 % energoefektivitātes mērķa sasniegšanu un Energoefektivitātes direktīvas (EED) īstenošanu. Šajā ziņojumā ir sniegti vairāki ieteikumi dalībvalstīm³. Galvenokārt izmantojot dalībvalstu 2016. gada ziņojumus un jaunākos *Eurostat* datus par 2014. gadu, tas ir veidots, pamatojoties uz 2015. gada energoefektivitātes progresa ziņojumu⁴.

Tālāk aprakstīti ziņojuma galvenie konstatējumi.

- ES pēdējo gadu laikā ir panākusi ievērojamu progresu. **2014. gadā ES primārās enerģijas patēriņš tikai par 1,6 % pārsniedza tās 2020. gada primārās enerģijas patēriņa mērķrādītāju. Enerģijas galapatēriņa rādītājs pat bija par 2,2 % zemāks nekā 2020. gada mērķrādītājs**⁵. Tomēr 2015. gadā primārās enerģijas patēriņš palielinājās par aptuveni 1,5 %, bet enerģijas galapatēriņš — par aptuveni 2 %, salīdzinot ar 2014. gada līmeni⁶. (Tas izskaidrojams ar to, ka 2014. gads bija ārkārtīgi silts gads. 2015. gada skaitļi liecina par pretēju tendenci.)
- Dalībvalstis ir apņēmušās īstenot vērienīgus energoefektivitātes politikas pasākumus un pēdējos gados ievērojami pastiprinājušas savus centienus visās nozarēs⁷.
- ES-28 valstu dekompozīcijas analīze parāda, ka primārās enerģijas patēriņa samazinājums laikposmā no 2005. līdz 2014. gadam galvenokārt noticis, pateicoties energointensitātes uzlabojumiem⁸. Ekonomikas lejupslīdei, energoresursu sadalījuma un strukturālām izmaiņām ir bijusi salīdzinoši neliela nozīme.

¹ 2020. gadam izvirzītais mērķrādītājs ir samazināt ES enerģijas galapatēriņu zem 1086 Mtoe un tās primāro enerģijas patēriņu zem 1483 Mtoe. Eiropadomes 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumi, EUCO 169/14.

² COM(2016) 860 *final*.

³ EED 24. panta 3. punkts.

⁴ COM(2015) 574 *final*. Rādītājs “Centralizētās siltumapgādes iekārtu saražotā siltumenerģija” šajā ziņojumā vairs nav iekļauts, jo attiecīgajos *Eurostat* datos ir iekļauta visa saražotā siltumenerģija. Tādēļ šis rādītājs vairs netiks izmantots, kamēr nebūs pieejami konkrēti apkopotie, kā norādīts EED 24. panta 6. punktā.

⁵ Par visiem šajā ziņojumā apskatītajiem rādītājiem *Eurostat* dati tika iegūti laikposmā no 31.8.2016. līdz 20.10.2016.

⁶ 2015. gada datu detalizēta analīze tiks veikta 2017. gada energoefektivitātes progresa ziņojumā.

⁷ Paziņotie dalībvalstu mērķrādītāji veido līdz 17,7 % primārās enerģijas patēriņa samazinājumu 2020. gadā, salīdzinot ar 2007. gada bāzlīnijas prognozēm. Tomēr attiecībā uz enerģijas galapatēriņu dalībvalstu mērķrādītāji veido līdz 20,6% enerģijas galapatēriņa samazinājumu 2020. gadā, salīdzinot ar 2007. gada bāzlīnijas prognozēm.

⁸ Valsts primārās enerģijas patēriņa attiecība pret valsts IKP. Šāda energointensitātes ietekme ir par iemeslu kopējā enerģijas patēriņa izmaiņām, pateicoties energoefektivitātes uzlabojumiem un citiem faktoriem. Lai gan šīs intensitātes ietekmes izmaiņas nevar attiecināt vienīgi uz energoefektivitāti, cita dekompozīcijas analīze, ko veicis *Odyssey-Mure*, apliecina, ka primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa samazinājuma galvenais virzītājspēks 2005.–2014. gada periodā bija tieši energoefektivitāte (sk. SWD(2016)405 5. pielikumu).

- Jāturpina esošo ēku renovācija ar mērķi ietaupīt enerģiju un samazināt enerģijas izmaksas patērētājiem. Tādēļ dalībvalstīs jāturpina uzlabot finansēšanas nosacījumi ieguldījumiem energoefektivitātes uzlabošanā. Šajā saistībā liela nozīme var būt informācijas un komunikācijas tehnoloģijām (IKT), kas nodrošina patērētājiem noderīgus rīkus, ar kuriem uzlabot savu informētību un gudri pārvaldīt enerģijas patēriņu.
- Lielākajai daļai dalībvalstu ir jāturpina uzlabot transporta energoefektivitāti, lai izmantotu atlikušās iespējas ietaupīt enerģiju.

Komisija ir noskaņota optimistiski un cer, ka **20 % primārās enerģijas patēriņa mērķrādītājs tiks sasniegts, ja dalībvalstīs ievēros savas saistības** un turpinās īstenot esošos ES energoefektivitātes tiesību aktus un sekmīgas energoefektivitātes programmas.

2. VIRZĪBA UZ ES 2020. GADAM NOTEIKTĀ ENERGOEFEKTIVITĀTES MĒRĶRĀDĪTĀJA SASNIEGŠANU

Enerģijas galapatēriņš⁹ ES ir samazinājies par 11 % (no 1191 Mtoe 2005. gadā līdz 1062 Mtoe 2014. gadā), proti, ir mazāks par 2020. gada enerģijas galapatēriņa mērķrādītāju — 1086 Mtoe. Kopš 2005. gada gandrīz visās dalībvalstīs (izņemot Lietuvu, Maltu un Poliju) ir samazinājies enerģijas galapatēriņš absolūtā izteiksmē¹⁰.

2014. gadā enerģijas galapatēriņa lielāko daļu veidoja transporta nozare (33 %), kam sekoja rūpniecība (26 %), dzīvojamo ēku sektors (25 %), pakalpojumu nozare (13 %) un citas nozares (3 %).

Primārās enerģijas patēriņš¹¹ ES ir samazinājies par 12 % — no 1712 Mtoe 2005. gadā līdz 1507 Mtoe 2014. gadā. Šāds patēriņa līmenis joprojām nedaudz pārsniedz 2020. gada primārās enerģijas patēriņa mērķrādītāju, kas ir 1483 Mtoe.

Kopš 2005. gada gandrīz visās dalībvalstīs (izņemot Igauniju, Somiju un Poliju) ir samazinājies absolūtais primārās enerģijas patēriņš. Vislielākais pieaugums bijis Igaunijā (2,6 %), savukārt Somijā primārās enerģijas patēriņš 2005.–2014. gada periodā kopumā saglabājies stabils. Ievērojami ikgadējie samazinājumi bijuši Grieķijā, Lietuvā un Apvienotajā Karalistē¹².

3. VALSTU MĒRĶI

Dalībvalstis savus valsts indikatīvos mērķrādītājus energoefektivitātes jomā 2020. gadam noteica 2013. gadā¹³. 2014. gadā enerģijas galapatēriņš 17 dalībvalstīs jau bija zem to

⁹ Enerģijas galapatēriņš ir enerģija, kas piegādāta rūpniecībai, transportam, mājsaimniecībām, pakalpojumu nozarei un lauksaimniecībai, neietverot enerģijas piegādi enerģijas pārveidošanas nozarei un pašai enerģētikas nozarei.

¹⁰ Sk. arī Komisijas dienestu 2016. gada darba dokumentu “Progresā uzraudzība ceļā uz Enerģētikas savienības mērķiem — pamatrādītāji” un <http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/node/9145>.

¹¹ Papildus enerģijas galapatēriņam primārās enerģijas patēriņš ietver arī zudumus, kas rodas enerģijas ražošanas un pārveides procesā, enerģijas pārveidošanas nozares patēriņu un zudumus tīklā.

¹² Skatīt 10. zemsvītras piezīmi.

¹³ Dalībvalstis pašas sev ir noteikušas dažādu līmeņu mērķrādītājus, un vairumā gadījumu tas nozīmē līdz 2020. gadam samazināt savu absolūto enerģijas patēriņu. Tomēr Horvātijas, Kipras, Somijas, Grieķijas, Itālijas, Portugāles un Rumānijas gadījumā šis mērķrādītājs pieļauj enerģijas galapatēriņa palielinājumu. Tiek plānots, ka tas būs lielāks par prognozēto IKP pieaugumu laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam. Grieķijas, Horvātijas, Rumānijas un Somijas noteiktie indikatīvie primārās enerģijas patēriņa mērķrādītāji 2020. gadam ļaus

indikatīvā 2020. gadam noteiktā enerģijas galapatēriņa mērķrādītāja¹⁴. Tāpat 19 dalībvalstīs jau 2014. gadā primārās enerģijas patēriņš bija mazāks par to indikatīvo 2020. gadam noteikto enerģijas galapatēriņa mērķrādītāju¹⁵.

Pārējās dalībvalstīs joprojām nedaudz atpaliek no saviem valsts indikatīvajiem mērķrādītājiem, kas izteikti kā enerģijas galapatēriņš un/vai primārās enerģijas patēriņš 2020. gadam.

4. ENERĢIJAS PATĒRIŅA TENDENCES UN VALSTS PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS PA NOZARĒM

Vairums dalībvalstu laikposmā no 2005. līdz 2014. gadam savu primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu ir samazinājušas tempā, kuru saglabājot, līdz 2020. gadam varēs sasniegt izvirzītos primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa mērķus. Attiecībā uz primārās enerģijas patēriņu izņēmumi ir Igaunija, Malta un Zviedrija. Attiecībā uz enerģijas galapatēriņu izņēmumi ir Austrija, Beļģija, Vācija, Lietuva, Malta un Slovākija¹⁶.

Vislielākie primārās enerģijas patēriņa samazinājumi 2013.–2014. gada periodā konstatēti Beļģijā (8 %), Dānijā (7 %) un Apvienotajā Karalistē (7 %). Lielākais enerģijas galapatēriņa samazinājums bijis Nīderlandē (8 %), kam seko Francija (7 %) un Beļģija (6 %). Enerģijas galapatēriņš visās nozarēs samazinājās tikai Nīderlandē un Luksemburgā. Enerģijas galapatēriņa lielākais palielinājums konstatēts Maltā (3 %), Bulgārijā (3 %) un Lietuvā (2 %)¹⁷.

Izmantojot *EUROSTAT* datus, tika sagatavota pirmā dekompozīcijas analīze, lai izpētītu dažādu virzītājspēku ietekmi uz primārās enerģijas patēriņa tendencēm laika griezumā ES līmenī pēdējos desmit gados (2005.–2014. g.). Šajā analīzē tika apskatīts relatīvais saimnieciskās darbības¹⁸, struktūras¹⁹, energoresursu sadalījuma²⁰ un energointensitātes

proporcionāli vairāk palielināt primārās enerģijas patēriņu, salīdzinot ar šajās valstīs gaidāmo vidējo IKP pieaugumu laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam. Valstu mērķrādītāju kopsomma (primārās enerģijas patēriņa samazinājums par 17,6 %, salīdzinot ar prognozēm) nav pietiekama, lai varētu sasniegt ES 20 % mērķi. Sk. COM(2015) 574.

¹⁴ Čehija, Dānija, Īrija, Grieķija, Spānija, Kipra, Horvātija, Itālija, Latvija, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija un Somija.

¹⁵ Austrija, Čehija, Dānija, Īrija, Grieķija, Spānija, Kipra, Horvātija, Itālija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Ungārija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija, Slovākija un Somija.

¹⁶ Tā kā ir pieejami dati tikai par 2014. gadu, šajā salīdzinājumā nevar ņemt vērā nedz nesen īstenoto energoefektivitātes pasākumu ietekmi uz EED noteikto jauno pienākumu izpildi, nedz arī dažu tādu pasākumu ietekmi, kas nesen pieņemti saskaņā ar Ekodizaina direktīvu, Energozarķējuma direktīvu un Direktīvu par ēku energoefektivitāti. Šis salīdzinājums neļauj pārlicinoši novērtēt, vai dalībvalstīm izdosies sasniegt savus 2020. gadam izvirzītos indikatīvos energoefektivitātes mērķrādītājus. Tas nav iespējams tāpēc, ka nevar prognozēt, kāda 2015.–2020. gada periodā būs ietekme (pozitīva vai negatīva), ko radīs ekonomikas pārmaiņas, enerģijas cenu izmaiņas, pāreja uz alternatīvām degvielām vai klimata izmaiņas.

¹⁷ Skatīt 10. zemsvītras piezīmi.

¹⁸ IKP — ES-28 valstu labklājības rādītājs — liecina par enerģijas patēriņa izmaiņām saimnieciskās darbības pārmaiņu dēļ. Saimnieciskās darbības ietekme ir pozitīva, ja enerģijas patēriņš palielinās aktīvākas saimnieciskās darbības radīta papildu enerģijas pieprasījuma dēļ.

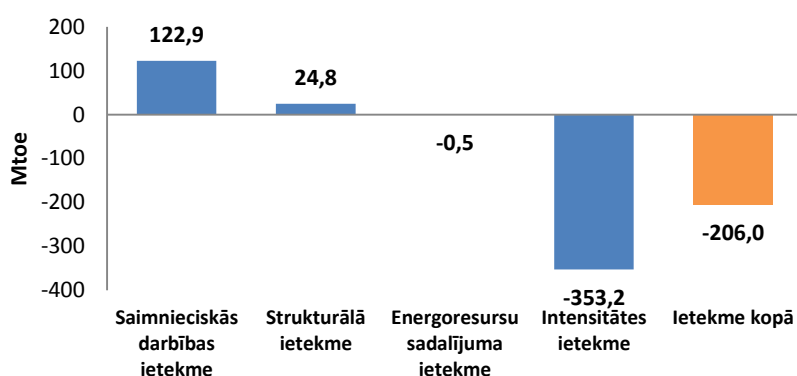
¹⁹ Katras dalībvalsts IKP attiecība pret kopējo ES-28 dalībvalstu IKP. Tas liecina par enerģijas patēriņa izmaiņām, kas būtu konstatētas, ja ir mainījusies valstu ar atšķirīgu energointensitātes līmeni relatīvā nozīmība. Strukturālā ietekme ir pozitīva, ja IKP palielinās valstīs, kurās ir nozares ar relatīvi augstu energointensitāti.

²⁰ Valsts primārās enerģijas patēriņš katram energoresursa veidam attiecībā pret valsts primāro enerģijas patēriņu visiem energoresursiem kopā. Tas nosaka tādas enerģijas patēriņa izmaiņas, ko izraisa ekonomikas

ieguldījums primārās enerģijas patēriņa kopējā samazinājumā šajā periodā (206 Mtoe). Jo īpaši — saimnieciskās darbības ietekme radīja 123 Mtoe enerģijas patēriņa palielinājumu. Tomēr to kompensēja gandrīz trīskāršs samazinājums (-353 Mtoe), pateicoties ievērojamiem energointensitātes uzlabojumiem²¹.

Savukārt strukturālo un energoresursu sadalījuma izmaiņu ietekme ES-28 dalībvalstīs ir niecīga. Strukturālā ietekme radīja palielinājumu par 25 Mtoe. To var saistīt ar energoietilpīgāku valstu ekonomiku relatīvo izaugsmi, salīdzinot ar valstīm ar mazāku energointensitāti. Tika konstatēta ļoti neliela negatīva energoresursu sadalījuma ietekme (-0,5 Mtoe), kas liecina par lēnu virzību uz tīrāku energoresursu izmantošanu. Tas liecina par to, ka pēdējā desmitgadē ir panākti ievērojami energoefektivitātes uzlabojumi.

1. attēls. ES-28 dalībvalstu primārās enerģijas patēriņa izmaiņu sadalījums 2005.–2014. gada periodā, izmantojot aditīvo logaritmisko vidējo Divisia indeksa pieeju (LMDI)

Avots: Kopīgā pētniecības centra analīze

Dalībvalstu līmenī tika sagatavota pirmā enerģijas galapatēriņa dekompozīcijas analīze par 2005.–2014. gada periodu attiecībā uz ekonomikas ražojošajām nozarēm²². Sākotnējie rezultāti liecina par negatīvu saimnieciskās darbības ietekmi Grieķijā, Horvātijā, Itālijā un Portugālē. Tas radīja enerģijas galapatēriņa samazinājumu, kas atspoguļo ekonomikas lejupslīdi šajās valstīs. Strukturālā ietekme bija negatīva lielākajā daļā dalībvalstu, kas norāda uz lielāku aktivitāti mazāk energoietilpīgās nozarēs. Neliela pāreja uz energoietilpīgākām nozarēm konstatēta tikai Igaunijā, Polijā, Ungārijā un Austrijā. Tas radīja lielāku enerģijas patēriņu šajā periodā nekā parasti.

Negatīva energointensitātes ietekme, kas atspoguļo energointensitātes uzlabojumus, tika konstatēta visās dalībvalstīs, izņemot Latviju un Kipru. Ievērojami energointensitātes uzlabojumi, kas palīdzēja samazināt enerģijas patēriņu, tika panākti Bulgārijā, Čehijā, Rumānijā un Slovākijā²³. Komisija uzskata, ka energoefektivitātes uzlabojumu galvenais

energoresursu struktūras izmaiņas, t. i., energoresursu struktūras sastāva izmaiņas. Energoresursu struktūras ietekme ir negatīva, ja vērojama pāreja uz tīrākiem energoresursu veidiem.

²¹ Komisijas pirmās veiktās dekompozīcijas analīzes sākotnējie rezultāti. Pie metodoloģijas joprojām tiek strādāts, un tā tiks sīkāk apspriesta ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām.

²² Tika apskatītas šādas nozares: rūpniecība, būvniecība, pakalpojumu nozare, lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība.

²³ Komisijas pirmās veiktās dekompozīcijas analīzes sākotnējie rezultāti. Pie metodoloģijas joprojām tiek strādāts, un tā tiks sīkāk apspriesta ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām.

virzītājspēks ir bijusi valdības politika. Šo secinājumu nesēn apstiprinājusi Starptautiskā Enerģētikas aģentūra, un tas atzīts arī *Odyssee-Mure* dekompozīcijas analīzē²⁴.

4.1. Rūpniecība

Enerģijas galapatēriņš rūpniecībā absolūtā izteiksmē ir samazinājies no 328 Mtoe 2005. gadā līdz 275 Mtoe 2014. gadā (16 %).

2014. gadā trīspadsmit dalībvalstīs tika konstatēts absolūtā enerģijas galapatēriņa samazinājums rūpniecībā, salīdzinot ar 2013. gada līmeni. Lielākais enerģijas patēriņa pieaugums rūpniecībā bija Kiprā (19 %), Grieķijā (9 %) un Ungārijā (6 %). Galvenais iemesls, kāpēc dažas dalībvalstis 2014. gadā piedzīvoja izaugsmi attiecībā pret 2013. gada rādītājiem, bija rūpnieciskās pievienotās vērtības palielināšanās un lielāks cementa rūpnīcu un koksnes šķeldas ražotņu patēriņa pieaugums.

Attiecībā uz **rūpniecības enerģijas galapatēriņa energointensitāti** pastāv ievērojamas atšķirības starp valsti ar lielāko energointensitāti (Bulgāriju) un valstīm ar mazāko energointensitāti (Dānija un Īrija). Lai gan to galvenokārt ietekmē energoietilpīgu nozaru īpatsvars, lielākajā daļā dalībvalstu (izņemot Kipru, Grieķiju, Ungāriju un Latviju) rūpniecības energointensitāte 2014. gadā ir samazinājusies, salīdzinot ar 2005. gadu. Gandrīz nekādi turpmāki energointensitātes uzlabojumi nav bijuši Austrijā un Somijā²⁵.

4.2. Dzīvojamo ēku sektors

Enerģijas galapatēriņš dzīvojamo ēku sektorā absolūtā izteiksmē ir samazinājies par 15 % — no 309 Mtoe 2005. gadā līdz 263 Mtoe 2014. gadā. Tam ir vairāki iemesli, tostarp ierīču lielāka energoefektivitāte un ēku fonda energoefektivitātes uzlabojumi pēc Direktīvas par ēku energoefektivitāti un ekodizaina minimālo prasību pakāpeniskas īstenošanas. Šādu pozitīvu tendenci sekmējusi arī patērētājiem sniegtā informācija ar ēku energoefektivitātes sertifikātiem un energopatēriņa mērīšana, jo tas patērētājiem ir sniedzis noderīgus rīkus, ar kuriem uzlabot informētību par savu enerģijas patēriņu.

Neviena no dalībvalstīm nav ziņojusi par enerģijas galapatēriņa palielināšanos dzīvojamo ēku sektorā laikā no 2013. līdz 2014. gadam. Ievērojams 20 % samazinājums ir konstatēts Nīderlandē, kam seko Beļģija ar 18 % samazinājumu.

2014. gads bija neparasti silts, tāpēc arī siltumapgādes pieprasījums ir bijis zemāks²⁶. Tomēr, neraugoties uz to, ka 2014. gads bija siltāks par 2013. gadu, dati par dzīvojamo ēku enerģijas patēriņu, kam piemērota klimata korekcija, 17 dalībvalstīs atklāj augoša patēriņa tendences 2014. gadā, salīdzinot ar 2013. gadu. Iespējams, viens no šādu tendenču iemesliem ir tas, ka klimata korekcijās netiek ņemtas vērā tās dienas, kad vajadzīga aukstumapgāde. Tāpēc šīs dienas ir jāņem vērā turpmākās analīzēs, jo īpaši tāpēc, ka dienviņu valstīs aukstumapgādei būs arvien lielāka nozīme enerģijas patēriņā.

²⁴ https://www.iea.org/eemr16/files/medium-term-energy-efficiency-2016_WEB.PDF un SWD(2016)405 5. pielikums.

²⁵ Skatīt 10. zemspējas piezīmi.

²⁶ 2014. gadā ES-28 dalībvalstīs vidēji bija 2809 apkures grāddienas (AGD), salīdzinot ar vidēji 3218 AGD 2013. gadā un vidēji 3143 AGD 1990.–2014. gada atsaucē periodā (datu avots: *Eurostat*, Kopīgais pētniecības centrs (*IES/MARS* struktūrvienība)). Klimata korekcijas koeficients tika aprēķināts kā apkures grāddienu attiecība noteiktā gadā pret apkures grāddienu vidējo skaitu 1990.–2014. gada periodā. Šis korekcijas koeficients tika piemērots kopējam enerģijas patēriņam dzīvojamo ēku sektorā. Ja *Eurostat* ir pieejami sīkāk iedalīti galapatēriņa dati, klimata korekcija tiek piemērota tikai siltumenerģijas patēriņa datiem.

Laikposmā no 2005. līdz 2014. gadam par 0,7 % vidēji gadā samazinājās arī **enerģijas galapatēriņš uz vienu iedzīvotāju** (rādītājam piemērota klimata korekcija). Vislielākie uzlabojumi šajā periodā tika sasniegti Beļģijā, Īrijā un Apvienotajā Karalistē²⁷. Laikposmā no 2005. līdz 2014. gadam visās dalībvalstīs ir uzlabojies arī **enerģijas patēriņš uz kvadrātmetru**. Vislielākais samazinājums konstatēts Kiprā, Latvijā un Portugālē²⁸.

4.3. Pakalpojumu sektors

Pakalpojumu sektorā **enerģijas galapatēriņš** samazinājās par 2 % — no 144 Mtoe 2005. gadā līdz 141 Mtoe 2014. gadā. Šāds ievērojams 6 % samazinājums 2014. gadā, salīdzinot ar 2013. gadu, daļēji izskaidrojams ar 2014. gada silto ziemu, jo aprēķināts, ka siltumapgāde pakalpojumu sektorā veido 62 % no enerģijas galapatēriņa²⁹.

Salīdzinot ar 2013. gadu, gandrīz visās valstīs (izņemot Igauniju, Latviju, Maltu, Portugāli un Zviedriju) 2014. gadā pakalpojumu sektorā absolūtais enerģijas patēriņš samazinājās vai saglabājās nemainīgs. Kipra un Malta paskaidroja, ka pieaugums vai nemainība skaidrojama ar izaugsmi tūrisma nozarē un klimata izmaiņām, proti, vairāk enerģijas patērēts apkurei, ventilācijai un gaisa kondicionēšanai. Latvija patēriņa pieaugumu saistīja ar pakalpojumu nozares bruto pievienotās vērtības pieaugumu, savukārt Portugāle kā iespējamo iemeslu minēja darba stundu skaita palielināšanos publiskajā sektorā.

Enerģijas galapatēriņa energointensitāte³⁰ pakalpojumu sektorā laikā no 2005. līdz 2014. gadam vidēji gadā uzlabojās par 1 %. Vislielākie uzlabojumi šajā periodā tika sasniegti Ungārijā, Īrijā un Slovākijā. Kiprā, Igaunijā, Somijā, Grieķijā un Itālijā šajā laikposmā tika konstatēta nemainīga vai pieaugoša enerģijas galapatēriņa energointensitāte³¹. Šīm dalībvalstīm vajadzētu vairāk strādāt pie pakalpojumu sektora energoefektivitātes uzlabošanas. Tas palīdzēs uzlabot šī sektora konkurētspēju, kurā saskaņā ar prognozēm nākotnē sagaidāma izaugsme.

4.4. Publiskais sektors

EED 5. pantā ir noteikta prasība, ka dalībvalstīm ir jārenovē 3 % no to centrālās valdības īpašumā esošo un izmantoto apsildāmo vai dzesējamo ēku platības, kas neatbilst Ēku energoefektivitātes direktīvas minimālajām energoefektivitātes prasībām. Var arī izmantot alternatīvus pasākumus, lai gūtu līdzvērtīgus ietaupījumus. Lai īstenotu 5. pantā noteiktās prasības, 18 dalībvalstis pieņems alternatīvus pasākumus, proti, pasākumus, kas stimulē ēkas lietotājus mainīt paradumus. Citas dalībvalstis ir izvēlējušās standarta pieeju un renovēs 3 % no kopējās platības.

No 2016. gada ziņojumiem izriet, ka tās dalībvalstis, kuras izlēmušas īstenot standarta pieeju, ziņoja, ka 2014. gadā tika renovētas attiecīgās ēkas aptuveni 1 245 000 m² platībā, savukārt 2015. gadā — 995 000 m². Dalībvalstis, kuras bija pieņēmušas alternatīvo pieeju, Komisijai ziņoja par enerģijas ietaupījumiem 2014. un 2015. gadā, tomēr attiecībā uz paziņoto informāciju pastāv vairākas neskaidrības (piemēram, izvēlētās mērvienības vai trūkstoši dati). Iepriekšējas izmeklēšanas rezultāti ļauj secināt, ka Austrijā, Horvātijā, Kiprā, Čehijā, Somijā, Īrijā, Nīderlandē, Polijā, Zviedrijā un Apvienotajā Karalistē pieņemtā alternatīvā pieeja radīja

²⁷ Rādītājiem Komisijas dienestu 2016. gada darba dokumentā "Progresu uzraudzība ceļā uz Enerģētiskas savienības mērķiem — pamatrādītāji" klimata korekcija nav piemērota.

²⁸ Sk. *Odyssee-Mure* datubāzi: <http://www.indicators.odyssee-mure.eu/online-indicators.html>.

²⁹ COM(2016) 51 final.

³⁰ Rādītājs, kas norāda, cik daudz enerģijas vajadzīgs, lai noteiktā gadā radītu pakalpojumu sektora pievienoto vērtību.

³¹ Skatīt 10. zemsvītras piezīmi.

nepieciešamos gada enerģijas ietaupījumus 2014.–2015. gada periodā. Horvātija, Somija un Zviedrija ziņoja par mērķa pārsniegšanu. No dalībvalstīm, kas izvēlējušās standarta pieeju, Igaunija, Spānija, Ungārija, Itālija un Latvija ziņoja, ka 2014. un 2015. gadā ir izpildījušas renovācijas prasības. Komisija turpinās cieši uzraudzīt šī noteikuma īstenošanu.

4.5. Transporta nozare

Enerģijas galapatēriņš absolūtā izteiksmē ES-28 dalībvalstīs transporta nozarē³² samazinājās par 4 % — no 369 Mtoe 2005. gadā līdz 353 Mtoe 2014. gadā. 2014. gadā 13 dalībvalstis ir palielinājušas savu enerģijas patēriņu šajā nozarē, salīdzinot ar 2005. gada līmeni³³. Patēriņš ievērojami palielinājies (par vairāk nekā 20 % kopš 2005. gada) Lietuvā, Maltā, Polijā, Rumānijā un Slovēnijā. Savukārt Grieķijā 2014. gadā tas samazinājās par 21 % (salīdzinot ar 2005. gada līmeni), bet Spānijā — par 20 %.

ES-28 dalībvalstu enerģijas galapatēriņš transporta nozarē laikā no 2013. līdz 2014. gadam ir palielinājies par 1 %, un par palielinājumu, salīdzinot ar 2013. gadu, ziņojušas 20 dalībvalstis. Tās ir ievērojamas izmaiņas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kad šāds palielinājums tika konstatēts tikai 11 dalībvalstīs. Vislielākais pieaugums bijis Bulgārijā (11 %), Ungārijā (12 %) un Lietuvā (11 %). Kā viens no galvenajiem enerģijas patēriņa palielināšanās iemesliem transporta nozarē tika minēts enerģijas cenu kritums. Kā citi iemesli tika norādīti transportlīdzekļu skaita un kravu/pasažieru pārvadājumu pieaugums. Maltā enerģijas patēriņa pieaugums gaisa un autotransporta nozarēs tika saistīts ar ievērojamo tūristu pieplūdumu.

Pasažieru kolektīvo pārvadājumu īpatsvars 2014. gadā bija robežās no 11 % Portugālē līdz 35 % Ungārijā³⁴. ES līmenī pasažieru kolektīvo pārvadājumu īpatsvars 2014. gadā saglabājās stabilā 18 % līmenī attiecībā pret 2005. gadu. Par vislielāko pieaugumu 2014. gadā, salīdzinot ar 2005. gadu, ziņoja Beļģija un Čehija. Kravu pārvadājumu nozarē laikposmā no 2005. līdz 2014. gadam autotransporta īpatsvars kopējā sauszemes kravu pārvadājumu apjomā nedaudz samazinājās: no 76 % līdz 75 %. Valstu līmenī kravu pārvadājumi pa dzelzceļu un iekšzemes ūdensceļiem 2014. gadā bija robežās no 0 % Kiprā un Maltā līdz 81 % Latvijā. Rumānija un Bulgārija 2014. gadā ziņoja par šāda transporta īpatsvara vislielāko pieaugumu, salīdzinot ar 2005. gadu.

4.6. Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas sektors

Kopā ar emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu mērķtiecīga energoefektivitātes politika var uzlabot energoefektivitāti arī enerģētikas nozarē, piemēram, veicinot siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanu augstas efektivitātes koģenerācijas stacijās, efektīvu centralizēto siltumapgādi un dzesēšanu, kā arī atjaunojamo energoresursu izmantošanu un IKT rīku un īpašas programmatūras plašāku ieviešanu dažādu enerģijas avotu labākai integrēšanai. Šajā saistībā liela nozīme ir siltumapgādes un dzesēšanas sektoram³⁵.

³² Ietverot cauruļvadu transportu, kas atšķiras no COM(2015) 574 *final* pieejas, jo 2020. gada energoefektivitātes mērķi neizslēdz cauruļvadu transportu.

³³ Dalībvalstu salīdzināšana ir jāveic piesardzīgi, jo enerģijas galapatēriņš ir noteikts, pamatojoties uz valsts teritorijā pārdoto, nevis izmantoto degvielu daudzumu. Tādēļ tiek ņemti vērā citi faktori, kas nav energoefektivitāte, piemēram, cik lielā mērā attiecīgā dalībvalsts ir autopārvadājumu tranzīta valsts vai aviācijas centrs.

³⁴ Pasažieru un kravu pārvadājumu rādītājs ir mainīts un atšķiras no COM(2015) 574 *final*. Pārvadājumu darbībām pašlaik ir piemērota teritorialitātes korekcija (avots: <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/pocketbook2016.pdf>).

³⁵ COM(2016) 51 *final*.

Primārās enerģijas patēriņa samazināšanos dažos pēdējos gados izraisīja enerģijas galapatēriņa samazināšanās un strukturālas pārmaiņas enerģijas ražošanas nozarē. Proti, pēdējos gados notika strukturālas pārmaiņas, aizstājot enerģijas ražošanu termoelektrostacijās ar tādu enerģijas ieguvu, kurā vairāk tiek izmantoti atjaunojamie energoresursi. ES kopumā un lielākā daļa dalībvalstu ir ievērojušas vai pat pārsniegušas savu indikatīvo līkni atjaunojamo energoresursu izmantošanas ziņā — 2014. gadā 16 % no to bruto enerģijas galapatēriņa veido atjaunojamie energoresursi. Primārās enerģijas patēriņa samazināšanos var ievērojami sekmēt elektroenerģijas nozarē izmantotie atjaunojamie energoresursi (*RES-E*)³⁶.

Salīdzinot ar 2013. gadu, siltumenerģijas ražošana koģenerācijas stacijās 2014. gadā samazinājās gandrīz visās dalībvalstīs³⁷. Šādu koģenerācijas stacijās saražotās siltumenerģijas apjoma samazināšanās tendenci 14 dalībvalstīs var arī konstatēt 2005.–2014. gada periodā.

Termoelektrostacijās izmantoto energoresursu un saražotās elektroenerģijas attiecība³⁸ 2014. gadā samazinājās 17 dalībvalstīs, salīdzinot ar 2013. gadu. Tāda pati izmantoto energoresursu un saražotās elektroenerģijas attiecības samazināšanās konstatēta 13 dalībvalstīs, 2014. gadu salīdzinot ar 2005. gadu. Tam var būt daudzi un dažādi iemesli, piemēram, pāriešana uz cita veida kurināmo.

Labi funkcionējoša ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ar tirgus stabilitātes rezervi, kā arī mērķtiecīga energoefektivitātes politika var radīt papildu stimulu energoefektivitātes uzlabošanai enerģētikas nozarē. Turklāt dalībvalstīm vajadzētu cieši sekot tam, kā tiek īstenoti EED 15. pantā norādītie ražošanas un pārvades/sadales tīklu energoefektivitātes potenciāla novērtējumi un EED 14. pantā norādītie efektīvu koģenerācijas staciju un centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas sistēmu izmaksu un ieguvumu novērtējumi.

4.7. EED transponēšanas stāvoklis

Dažās dalībvalstīs EED vēl nav pilnībā transponēta. Tādēļ šīs valstis nevar pilnvērtīgi izmantot šīs direktīvas sniegtās priekšrocības. EED ieguldījumu 2020. un 2030. gada energoefektivitātes mērķu sasniegšanā, energoefektivitātes tirgu pareizu attīstību un iespēju uzlabošanu patērētājiem un tirgus dalībniekiem var nodrošināt tikai tad, kad šī direktīva būs pilnībā un efektīvi transponēta.

Tādēļ Komisija turpina cieši uzraudzīt EED īstenošanu. Tā ir izbeigusi 22 no 27 pārkāpumu procedūrām, kas sākotnēji tika uzsuktas par gadījumiem, kad tās Komisijai nebija paziņojušas par visiem valsts tiesību aktiem, kas vajadzīgi, lai transponētu ikvienu EED prasību, vai to bija izdarījušas nepilnīgi. Komisija joprojām sazinās ar dažām dalībvalstīm par EED 7. panta pareizu īstenošanu. 2017. gadā tā uzsāks dialogu ar visām dalībvalstīm, lai pārbaudītu valstu tiesību aktu atbilstību direktīvai, proti — vai visi EED noteiktie pienākumi un prasības ir pareizi atspoguļoti valstu tiesību aktos.

Dati par 7. panta īstenošanu³⁹ liecina, ka dalībvalstis ir guvušas labus panākumus virzībā uz 2020. gada kumulatīvo ietaupījumu mērķa sasniegšanu⁴⁰. Faktiski 2014. gadā ES-

³⁶ Sk. 2016. gada progresa ziņojumu par atjaunojamo enerģiju.

³⁷ Šeit izmantota datu kopa, kas atšķiras no datiem, kuri izmantoti COM(2015) 574 un SWD(2015) 245. Šajā ziņojumā tika izmantoti dati par koģenerācijas stacijām, par kuriem Eurostat ziņots saskaņā ar EED 24. panta 6. punktu: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data>. Pieaugums konstatēts tikai Beļģijā, Kiprā, Igaunijā, Latvijā, Maltā, Portugālē un Apvienotajā Karalistē.

³⁸ Tādi mērījumi kā termoelektrostacijās pārveidei saražotā izejas jauda attiecībā pret kurināmā daudzumu.

³⁹ Saskaņā ar 7. pantu dalībvalstīm ir jāizveido energoefektivitātes pienākuma shēmas, lai sasniegtu jaunu 1,5 % gada enerģijas galapatēriņa ietaupījumu vai pieņemtu alternatīvus pasākumus, kas dotu tādu pašu rezultātu.

28 dalībvalstīs tika gūti enerģijas ietaupījumi 12 Mtoe apjomā, kas atbilst 5 % no prasītās kopējo ietaupījumu summas, par kuru ziņojušas dalībvalstis. Turklāt ietaupījumi, par kuriem ziņojušas astoņas dalībvalstis (Francija, Ungārija, Itālija, Malta, Nīderlande, Rumānija, Slovākija un Apvienotā Karaliste), sasnieguši vai pārsnieguši 2014. gadam paredzētos gada ietaupījumus⁴¹.

2014. gadā Beļģija, Dānija, Igaunija, Vācija, Grieķija, Īrija, Latvija, Portugāle un Slovēnija ziņoja par vismaz 50 % sasniegšanu no gada ietaupījuma, kas šajā gadā paredzēts saskaņā ar 7. pantu. Bulgārija, Horvātija, Kipra, Luksemburga un Zviedrija 2014. gadā sasniedza mazāk par 50 % no to paredzētā ietaupījuma. Lai līdz 2020. gadam nodrošinātu atbilstību attiecīgajam prasītajam kumulatīvajam ietaupījumam, šajās dalībvalstīs turpmākajos gados būs jāiegulda vairāk darba.

Latvija un Luksemburga 2014. gadā neziņoja par energoefektivitātes pienākuma shēmu radītiem ietaupījumiem, jo šādas shēmas vēl nav ieviestas. Grieķija sākotnēji ziņoja tikai par alternatīviem pasākumiem, taču tagad plāno ar 2017. gada 1. janvāri ieviest energoefektivitātes pienākuma shēmu⁴². Lietuva un Igaunija nesēn paziņoja⁴³, ka tās vairs neplāno izveidot energoefektivitātes pienākuma shēmu. Kopumā astoņas dalībvalstis⁴⁴ savos 2016. gada ziņojumos sniedza aktuālāko informāciju par tajās īstenotajiem pasākumiem. Čehija sniedza jaunākos datus par tās prasīto ietaupījumu.

5. SECINĀJUMI

Kā uzsvērts paziņojumā “*Tīru enerģiju ikvienam Eiropā*”⁴⁵, energoefektivitātei jābūt kā *pirmajam energoresursam*, jo tai ir būtiska nozīme, paātrinot pāreju uz tīras enerģijas izmantošanu un sekmējot izaugsmi un darbvietu radīšanu, turklāt tā veicina ES energoapgādes drošību. Energoefektivitāte ietaupa naudu un ir kļuvusi par ilgtspējīgas uzņēmējdarbības modeli. Lielākā daļa dalībvalstu ir atzinušas daudzos energoefektivitātes radītos ieguvumus un ir ne vien apņēmušās līdz 2020. gadam sasniegt vērienīgus mērķus energoefektivitātes jomā, bet arī ieviesušas daudzas energoefektivitātes programmas un pasākumus.

Šiem centieniem ir bijusi ļoti liela ietekme: Kopīgā pētniecības centra dekompozīcijas analīzē redzams, ka ES-28 dalībvalstu primārās enerģijas patēriņš laikā no 2005. līdz 2014. gadam samazinājās par 206 Mtoe, galvenokārt pateicoties energointensitātes uzlabojumiem⁴⁶. Citiem vārdiem sakot, ja kopš 2005. gada nebūtu panākti energointensitātes uzlabojumi, 2014. gadā primārās enerģijas patēriņš būtu par 23 % lielāks. Šāda līmeņa enerģijas ietaupījums ir palīdzējis samazināt patērētāju rēķinus par patērēto enerģiju, un ir aprēķināts, ka 2014. gadā siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoms ir samazināts par 800 miljoniem tonnu CO₂.

Lai energoefektivitātes jomā vēl vairāk piesaistītu privātos un publiskos ieguldījumus, Komisija 2016. gadā prezentēja savu iniciatīvu “*Paātrināta pāreja uz tīras enerģijas*”

⁴⁰ Dalībvalstu paziņotais prasītais kumulatīvais enerģijas galapatēriņa ietaupījums ir 230 Mtoe, kas jāsasniedz līdz 2020. gada 31. decembrim.

⁴¹ Latvija, Somija, Lietuva un Polija savos ziņojumos nebija norādījušas ar politikas pasākumiem iegūto paredzēto ietaupījumu sadalījumu par gadiem. Austrija, Beļģija, Čehija un Spānija par 2014. gadā paredzētajiem ietaupījumiem bija ziņojušas tikai attiecībā uz dažiem politikas pasākumiem.

⁴² Tāpēc pienākuma shēma būs daļa no Grieķijas 7. panta politikas pasākumu kopuma kopā ar alternatīviem pasākumiem.

⁴³ Strukturētajā dialogā, kas ir daļa no ES izmēģinājuma procesa.

⁴⁴ Austrija, Beļģija, Čehija, Igaunija, Grieķija, Malta, Spānija un Apvienotā Karaliste.

⁴⁵ COM(2016)860 *final*.

⁴⁶ Sk. 4. nodaļu.

*izmantošanu ēkās*⁴⁷. Tajā pievērsta uzmanība problēmām un iespējām, ko ilgtspējīgas enerģijas ieguldījumi ēkās sniedz būvniecības nozarē, un tā arī ietver iniciatīvu “*Vieds finansējums energoviedām ēkām*”. Ar otru minēto iniciatīvu tiks atbalstīts publiskā finansējuma efektīvāks izlietojums, rentablu projektu izstrāde, izmantojot apkopošanas un atbalsta mehānismus, un energoefektivitātes ieguldījumu risku samazināšana projektu virzītājiem, finansētājiem un investoriem. Papildus šīm iniciatīvām Komisija ir arī pieņēmusi īpašu *stratēģiju par inovāciju paātrināšanu tīras enerģijas jomā*⁴⁸. Šajā paziņojumā ir aprakstīta visaptveroša stratēģija trīs galveno politikas instrumentu izmantošanai, lai ES varētu sekmēt inovācijas tīras enerģijas jomā, kā vienu no četrām prioritātēm minot programmas “Apvārsnis 2020” finansējuma novirzīšanu ES ēku fonda dekarbonizācijai. Komisija visas šīs iniciatīvas ievieš nekavējoties. Šo iniciatīvu radītā tiešā ietekme palīdzēs īstermiņā sasniegt noteiktos energoefektivitātes mērķus.

ES jau ir sasniegusi ievērojamus enerģijas patēriņa samazinājumus un samazinājusi tās enerģijas galapatēriņu zem 2020. gada mērķa. Lai gan 2015. gadā primārās enerģijas patēriņa apjoms, salīdzinot ar 2014. gadu, ir nedaudz pieaudzis, Komisija ir noskaņota optimistiski un uzskata, ka ES sekmīgi virzās uz tās mērķa sasniegšanu. Tas tāpēc, ka primārās enerģijas patēriņš 2014. gadā tikai par 1,6 % pārsniedza absolūto primārās enerģijas patēriņa mērķi 2020. gadam.

Tāpat kā 2015. gada energoefektivitātes progresa ziņojumā arī šajā ziņojumā dalībvalstīm 2005.–2014. gada laikposmā ir atšķirīgi izpildes rādītāji. Tomēr lielākā daļa rādītāju ES līmenī ir uzlabojušies.

Vairums dalībvalstu ir **uzlabojušas savu enerģijas galapatēriņa energointensitāti rūpniecības un pakalpojumu sektoros**, un tas ir iepriecinoši.

Kā redzams analīzē, lielākā daļa dalībvalstu laikā no 2005. līdz 2014. gadam ir samazinājušas vidējo enerģijas patēriņu uz kvadrātmetru **dzīvojamo ēku sektorā**. Tomēr daudzās dalībvalstīs enerģijas galapatēriņš uz vienu iedzīvotāju ar piemērotu klimata korekciju palielinājās. Kā norādīts dokumentu kopumā “*Tīru enerģiju ikvienam Eiropā*”⁴⁹, dalībvalstīm jāturpina strādāt pie esošo ēku renovācijas. Tādējādi mājāsaimniecības, iztērējot mazāk naudas, var sasniegt augstāku komforta līmeni. Šajā saistībā liela nozīme būs IKT, nodrošinot patērētājiem noderīgus rīkus, ar kuriem uzlabot informētību par enerģijas patēriņu, palīdzot reāllaikā veikt savu elektroierīču viedo pārvaldību un novēršot nevajadzīgu enerģijas patēriņu. Turklāt ir vajadzīgi konkrētāki pasākumi, lai efektīvi likvidētu enerģētisko nabadzību.

Transporta nozare bija vienīgā, kurā 2014. gadā, salīdzinot ar 2013. gadu, konstatēts enerģijas galapatēriņa palielinājums — 20 dalībvalstīs ziņojušas par palielinājumu, salīdzinot ar 2013. gadu, bet 13 — par palielinājumu, salīdzinot ar 2005. gadu. Lai mazinātu šādu augšupejošu tendenci, visām dalībvalstīm vajadzētu izmantot citu dalībvalstu pozitīvās pieredzes piemērus. Jārosina izmantot aktīvas pārvietošanās iespējas (braukšana ar velosipēdu, iešana kājām), plašāk jālieto sabiedriskais transports un ilgtspējīgāki kravu pārvadājumu veidi (dzelzceļš un iekšzemes ūdensceļi), kā arī jārosina transporta nozarē izmantot alternatīvus mazemisiju energoresursus, efektīvu transportlīdzekļu/kuģu un ar tiem saistītās infrastruktūras ieviešanu, piemēram, uzlādes punktu ierīkošanu elektrotransportlīdzekļiem, kā to ierosinājusi Komisija⁵⁰.

⁴⁷ COM(2016)860 *final*, 1. pielikums.

⁴⁸ COM(2016)763 *final*.

⁴⁹ COM(2016)860 *final*.

⁵⁰ Turpat.

Komisija turpinās cieši uzraudzīt dalībvalstu progresu virzībā uz 2020. gadam izvirzīto valsts indikatīvo energoefektivitātes mērķu sasniegšanu un EED īstenošanu. Tā arī atjauninās savu vērtējumu saistībā ar ziņojumu par Enerģētikas savienības darbību.

Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi paust savu viedokli par šo vērtējumu.

1. tabula. Rādītāju pārskats

Rādītāji	Tendence 2020. gada mērķa sasniegšanai		Īstermiņa tendence		Visas ekonomikas energointensitāte	Rūpniecība	Mājsaimniecības	
	Primārās enerģijas patēriņa tendence 2005.–2014. g., salīdzinot ar primārās enerģijas patēriņa tendenci 2005.–2020. g., lai sasniegtu 2020. g. mērķi*	Enerģijas galapatēriņa tendence 2005.–2014. g., salīdzinot ar enerģijas galapatēriņa tendenci 2005.–2020. g., lai sasniegtu 2020. g. mērķi*	2014. g. primārās enerģijas patēriņa izmaiņas, salīdzinot ar 2013. gadu (%)	2014. g. enerģijas galapatēriņa izmaiņas, salīdzinot ar 2013. gadu (%)	2005.–2014. g. primārās enerģijas patēriņa energointensitātes izmaiņas vidēji gadā (%) (primārās enerģijas patēriņš (Mtoe)/IKP (EUR 10 milj.))	2005.–2014. g. rūpniecības energointensitātes izmaiņas vidēji gadā (%) (enerģijas galapatēriņš rūpniecībā (toe)/bruto pievienotā vērtība rūpniecībā (EUR 10 milj.))	2005.–2014. g. enerģijas galapatēriņa uz vienu iedzīvotāju izmaiņas vidēji gadā (apkures grādu dienu normalizēta vērtība) (%)	2005.–2014. g. enerģijas patēriņa uz m ² ar klimata korekcijām izmaiņas vidēji gadā (koe/m ²) (%)
Avots un iegūšanas datums	Eurostat 31.08.2016.	Eurostat 31.08.2016.	Eurostat 31.08.2016.	Eurostat 31.08.2016.	Eurostat 31.08.2016. un 02.09.2016.	Eurostat 31.08.2016.	Eurostat 31.08.2016.	Odyssee, 05.10.2016.
EU28	+	+	● -4,0%	● -4,1%	● -2,2%	● -1,8%	● -0,7%	● -2,3%
BE	+	-	● -7,5%	● -5,8%	● -2,4%	● -0,9%	● -2,2%	● -0,3%
BG	+	+	● 5,7%	● 2,7%	● -3,0%	● -6,3%	● 2,2%	● -2,6%
CZ	+	+	● -2,7%	● -3,5%	● -2,6%	● -5,0%	● 0,7%	● -0,8%
DK	+	+	● -7,2%	● -3,9%	● -1,8%	● -2,5%	● 0,0%	● -1,9%
DE	+	-	● -3,9%	● -4,0%	● -2,2%	● -1,3%	● 0,0%	● -3,5%
EE	-	+	● 1,3%	● -1,9%	● 0,9%	● -4,5%	● 1,1%	● -1,0%
IE	+	+	● -0,4%	● 0,3%	● -2,2%	● -0,6%	● -2,6%	● -1,6%
EL	+	+	● 0,3%	● 1,5%	● -0,3%	● 3,2%	● -2,1%	● -1,0%
ES	+	+	● -1,5%	● -1,9%	● -2,2%	● -1,6%	● -0,3%	● -0,2%
FR	+	+	● -4,4%	● -6,7%	● -1,9%	● -1,4%	● 4,0%	● -2,2%
HR	+	+	● -4,9%	● -5,0%	● -1,7%	● -1,8%	Nav datu	● -2,1%
IT	+	+	● -6,1%	● -4,3%	● -1,9%	● -2,7%	● 0,5%	● -2,5%
CY	+	+	● 1,9%	● 0,1%	● -1,4%	● 3,2%	● 1,2%	● -4,1%
LV	+	+	● 0,0%	● 0,8%	● -1,5%	● 2,5%	● 0,1%	● -4,4%
LT	+	-	● -1,0%	● 2,0%	● -5,6%	● -2,2%	● 1,8%	● -0,8%
LU	+	+	● -2,8%	● -3,1%	● -3,8%	● -1,4%	● -0,3%	● -1,9%
HU	+	+	● -0,5%	● 0,7%	● -2,5%	● 3,6%	● -0,7%	● -1,4%
MT	-	-	● 1,7%	● 3,5%	● -3,1%	Nav datu	● 11,1%	● -3,7%
NL	+	+	● -5,2%	● -8,3%	● -1,9%	● -1,7%	● -0,4%	● -3,0%
AT	+	-	● -3,8%	● -3,9%	● -1,8%	● -0,2%	● 0,3%	● -3,2%
PL	+	+	● -4,2%	● -2,7%	● -3,5%	● -5,2%	● 1,4%	● -1,0%
PT	+	+	● -1,8%	● -0,3%	● -1,7%	● -1,0%	● 0,3%	● -4,0%
RO	+	+	● -0,6%	● -0,6%	● -4,3%	● -6,4%	● 1,7%	● -0,7%
SI	+	+	● -3,3%	● -4,0%	● -1,7%	● -3,5%	● 1,9%	● -1,4%
SK	+	-	● -4,3%	● -5,2%	● -4,9%	● -5,1%	● -0,1%	● -0,6%
FI	+	+	● 1,4%	● -1,1%	● -0,3%	● -0,1%	● -0,2%	● -1,4%
SE	-	+	● -1,8%	● -1,2%	● -2,0%	● -1,4%	● -1,2%	● -2,3%
UK	+	+	● -6,5%	● -5,4%	● -3,2%	● -2,1%	● -2,7%	● -3,3%

Avots: Eurostat, ECFIN ĢD, Odyssee-Mure

* Simbolu “+” izmanto, ja dalībvalstis laikposmā no 2005. līdz 2014. gadam savu primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu ir samazinājušas straujāk, nekā procentuāli tām tas katru gadu būtu jādara laikposmā no 2005. līdz 2020. gadam, lai sasniegtu 2020. gadam izvirzītos primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa mērķus. Pārējos gadījumos izmantots simbols “-”.

2. tabula. Rādītāju pārskats

	Pakalpojumu nozare	Transporta nozare			Ražošana	
Rādītāji	2005.–2014. g. energointensitātes izmaiņas vidēji gadā pakalpojumu nozarē (%)	2005.–2014. g. kopējā enerģijas galapatēriņa izmaiņas vidēji gadā transporta nozarē (%)	Vilcienu, motorizētu autobusu un trolejbusu izmantošanas īpatsvara izmaiņas pasažieru pārvadājumu jomā 2014. gadā attiecībā pret 2005. gadu (procentpunkti) (teritorializēti pasažieru pārvadājumi)	Dzelzceļa un iekšzemes ūdensceļu izmantošanas īpatsvara izmaiņas kravu pārvadājumu jomā 2014. gadā attiecībā pret 2005. gadu (procentpunkti) (teritorializēti kravu pārvadājumi)	2005.–2014. g. koģenerācijas stacijās saražotā siltumenerģijas apjoma izmaiņas vidēji gadā	Termoelektrostacijās pārveidētās saražotās izejas jauda / kurināmā daudzums 2014. gadā attiecībā pret 2005. gadu (procentpunktu izmaiņas)
Avots un iegūšanas datums	Eurostat 31.08.2016. un 05.09.2016.	Eurostat 31.08.2016.	MOVE ĢD 2016. gada uzziņu grāmata	MOVE ĢD 2016. gada uzziņu grāmata	Eurostat 06.12.2016.	Eurostat 31.08.2016. un 02.09.2016.
EU28	● -1,3%	● -0,5%	● 0,1	● 1,1	● -1,2%	● -0,1
BE	● -0,4%	● 0,2%	● 3,1	● 0,8	Nav datu	● 4,3
BG	● -1,2%	● 0,9%	● -11,5	● 10,2	● -3,7%	● 2,3
CZ	● -2,5%	● 0,3%	● 3,3	● -3,3	● -3,5%	● 0,1
DK	● -1,6%	● -0,8%	● -0,7	● 0,6	● -2,9%	● 3,8
DE	● -0,9%	● 0,2%	● -0,1	● -1,4	● 0,0%	● 0,7
EE	● 0,5%	● 0,2%	● -4,1	● -24,7	● 1,8%	● -5,1
IE	● -4,6%	● -1,1%	● 2,3	● -0,8	● 2,7%	● 4,2
EL	● 0,3%	● -2,3%	● -3,1	● -1,0	● -7,7%	● -0,2
ES	● -0,9%	● -2,4%	● -0,9	● 0,9	● -3,3%	● -4,2
FR	● -0,8%	● -0,2%	● 1,6	● -0,8	● 462,3%	● -1,3
HR	● -0,3%	● 0,6%	● -1,2	● 5,3	Nav datu	● 1,4
IT	● 0,0%	● -1,2%	● 1,0	● 3,1	● 0,7%	● 1,0
CY	● 1,3%	● -1,6%	● -2,6	● 0,0	● 46,8%	● 4,4
LV	● -1,1%	● 0,6%	● -5,3	● -2,9	● 6,0%	● -4,1
LT	● -1,7%	● 2,7%	● 1,5	● -6,1	● -3,9%	● 46,5
LU	● -2,7%	● -1,1%	● 2,0	● -13,6	● 15,5%	● 3,6
HU	● -5,2%	● -0,6%	● -3,0	● 3,1	● -6,0%	● -2,6
MT	Nav datu	● 5,8%	● -2,8	Nav datu	Nav datu	● 11,2
NL	● -2,3%	● -1,0%	● 0,7	● 3,3	● -1,1%	● -0,3
AT	● -2,9%	● -0,4%	● 1,6	● -2,2	● 1,1%	● 3,9
PL	● -1,3%	● 3,1%	● -10,6	● -10,1	● -1,6%	● -0,9
PT	● -1,9%	● -1,1%	● -0,4	● 3,5	● 1,8%	● -0,9
RO	● -0,4%	● 2,9%	● -6,1	● 15,7	● -5,4%	● -3,8
SI	● -1,6%	● 2,7%	● -0,7	● 5,2	● -4,1%	● -0,3
SK	● -5,2%	● -0,5%	● -7,0	● -6,4	● -10,8%	● -2,0
FI	● 0,6%	● 0,3%	● -0,3	● 5,8	● 0,1%	● -0,2
SE	● -1,5%	● -0,1%	● 1,3	● -2,1	● 1,4%	● 1,0
UK	● -1,7%	● -0,9%	● 2,6	● 1,5	● -2,7%	● 0,1

Avots: Eurostat.